

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۲/۳۰۲۸۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۷ و پیرو نامه شماره ۱۰۲/۳۱۵۷۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۵؛

طرح اصلاح قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

مصوب جلسه مورخ بیست و نهم خرداد ماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی در جلسات متعدد شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح زیر اعلام نظر می گردد:

۱_ در ماده ۲ موضوع اصلاح ماده ۲ قانون، تصویب تشکیلات قضایی، اداری و تعداد شعب دیوان و سازماندهی آنها توسط رئیس قوه قضائیه لزوماً از طریق پیشنهاد رئیس دیوان، مغایر بند ۱ اصل ۱۵۸ قانون اساسی شناخته شد.

۲_ در ماده ۳ موضوع اصلاح ماده ۳ قانون، با عنایت به صدر تبصره ۳ که به «قوانین و مقررات قانونی» اشاره شده است، ذیل تبصره ۳ از این جهت که عبارت «مقررات» مذکور، مقید به قید «قانونی» است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_ در ماده ۴ موضوع اصلاح ماده ۴ قانون، ذیل تبصره، تصویب دستورالعمل مذکور لزوماً از طریق پیشنهاد رئیس دیوان، مغایر بند ۱ اصل ۱۵۸ قانون اساسی شناخته شد.

۴_ ماده ۵ موضوع اصلاح ماده ۵ قانون،

۱_ از این جهت که آیا رئیس دیوان نیز، به عنوان رئیس شعبه اول تجدیدنظر دیوان، باید شرایط قضات مذکور در ماده ۴ قانون را داشته باشد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲_ در تبصره، عبارت «در امور قضایی» از این جهت که شامل اختیار صدور رأی می شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵_ در ماده ۶ موضوع اصلاح ماده ۶ قانون، در تبصره، اعطای اختیار انحلال دفاتر در استانها توسط رئیس دیوان به صورت مستقل، مغایر بند ۱ اصل ۱۵۸ قانون اساسی شناخته شد.

۶_ در ماده ۷ موضوع اصلاح ماده ۷ قانون،

۱_ تصویب آیین نامه مذکور لزوماً از طریق پیشنهاد رئیس دیوان، مغایر بند ۱ اصل ۱۵۸ قانون

اساسی شناخته شد.

- ۶-۲ تبصره از این جهت که در صورت عدم اعلام نظر مشورتی در مهلت ذکر شده، قاضی امکان صدور رأی دارد و یا باید صدور رأی را تا زمان ملاحظه نظریه مذکور به تعویق بیندازد، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۷- در ماده ۹ موضوع اصلاح ماده ۹ قانون، اختیار تعیین قضات اجرای احکام توسط رئیس دیوان، مغایر بند ۳ اصل ۱۵۸ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸- در ماده ۱۰ موضوع اصلاح ماده ۱۰ قانون،
- ۸-۱ در تبصره ۱، با توجه به وحدت مرجع رسیدگی کننده، از این جهت که آیا مقصود از خسارات وارده، خسارات ناشی از تخلف مؤسسات و اشخاص مذکور است یا شامل خسارات دیگر نیز می شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۸-۲ در تبصره ۴، از این جهت که آیا در فرض وجود جهات دیگر غیر از جهات مذکور، مقصود حصر جهات مذکور است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۸-۳ در تبصره ۵، مقصود از تصمیمات اداری از این جهت که آیا شامل مواردی مانند مالکیت که وجه غیراداری آن غلبه دارد، می شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۸-۴ ذیل تبصره ۵، در خصوص نسبت این حکم با مواردی که در قوانین دیگر، با توجه به قرائن موجود، مرجع صالح مورد نظر قانون گذار نهادی غیر از دیوان عدالت اداری بوده است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۸-۵ در تبصره ۶، صلاحیت دیوان عدالت اداری بر رسیدگی به تظلمات نسبت به مصوبات و تصمیمات نهادهای عمومی غیردولتی (مذکور در ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری) و دانشگاه آزاد اسلامی، مغایر اصل ۱۷۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹- در ماده ۱۱ موضوع اصلاح ماده ۱۱ قانون، حذف علی الاطلاق تبصره این ماده، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۰- ماده ۱۵ موضوع اصلاح ماده ۱۶ قانون،
- ۱۰-۱ از این جهت که با حذف تبصره ۱ این ماده روشن نیست که در موارد مذکور پرداخت هزینه دادرسی لازم است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۰-۲ اطلاق تبصره ۲ نسبت به اشخاصی که در مهلت مذکور امکان شکایت نداشته اند، خلاف شرع شناخته شد.

- ۳-۱۰_ در تبصره ۳، نسبت قواعد و تکالیف این تبصره با قوانین دیگر نظیر قانون تسهیل مجوزهای کسب و کار که مهلت زمانی دیگری برای اقدامات دستگاه‌ها تعیین شده است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۴-۱۰_ اطلاق تبصره ۴، در خصوص تعیین مهلت زمان شش‌ماهه برای موارد مذکور، نسبت به مواردی که در این مهلت امکان شکایت ندارند و یا نسبت به این محدودیت جدید، اطلاع نیافته‌اند، خلاف شرع شناخته شد.
- ۱۱- در ماده ۱۶ موضوع اصلاح ماده ۱۷ قانون،
- ۱-۱۱_ در تبصره ۱، اطلاق رسیدگی «خارج از نوبت» به پرونده‌های مذکور، در حالتی که مصادیق اهم لازم‌الرعایه‌ای وجود دارد، خلاف شرع و مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.
- ۲-۱۱_ در تبصره ۲، محدود شدن سازمان‌های مردم‌نهاد به صرف ارائه «گزارش» و عدم پیش‌بینی امکان «شکایت» به‌طور مستقیم برای آن‌ها، مغایر اصل ۱۷۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۲- در ماده ۱۹ موضوع اصلاح ماده ۲۸ قانون، اطلاق حکم، نسبت به مواردی که در زمان مقرر، امکان رفع نقص و تکمیل شکایت وجود ندارد، خلاف شرع شناخته شد.
- ۱۳- در ماده ۲۱ موضوع اصلاح ماده ۳۱ قانون، اطلاق حکم، نسبت به مواردی که در زمان مقرر، امکان رفع نقص و تکمیل شکایت وجود ندارد، خلاف شرع شناخته شد.
- ۱۴- در ماده ۲۲ موضوع اصلاح ماده ۳۴ قانون، با توجه به حذف عبارت مبنی بر عدم پرداخت هزینه دادرسی در موارد مذکور، از این جهت که آیا این حذف به‌منزله لزوم پرداخت هزینه دادرسی در این موارد است یا خیر و در صورت مثبت بودن پاسخ، این هزینه به چه میزان خواهد بود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۵- در ماده ۲۶ موضوع اصلاح ماده ۴۰ قانون، منظور از مرجع رسیدگی‌کننده، از این جهت که «مرجع رسیدگی‌کننده به اصل دعوا» است یا «مرجع رسیدگی‌کننده به اصل حکم دستور موقت» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۶- در ماده ۲۸ موضوع اصلاح ماده ۴۵ قانون، نسبت این ماده با مفاد ماده ۴۶ قانون ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۷_ در ماده ۳۳ موضوع اصلاح ماده ۵۷ قانون،

۱۷_۱_ اطلاق حکم مذکور در ماده نسبت به مواردی که امکان شکایت نداشته‌اند، خلاف شرع شناخته شد.

۱۷_۲_ در صدر ماده، مقصود از «حضور» از این جهت که منظور حضور فیزیکی در جریان رسیدگی به پرونده است یا منظور از آن دخالت به‌عنوان طرف دعوا است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۸_ در ماده ۳۶ موضوع اصلاح ماده ۶۳ قانون، در بند ۳، مهلت مرجع رسیدگی کننده برای ارسال موضوع به مرجع دارای صلاحیت ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۹_ در ماده ۴۱ موضوع اصلاح ۷۹ قانون،

۱۹_۱_ در تبصره ۲، منظور از اینکه رئیس قوه قضائیه یا رئیس دیوان «می‌توانند» در موارد ذکر شده دستور تعویق اجرای حکم را صادر نمایند، از این جهت که عبارت مذکور مفید اختیار است یا در صورت وجود شرایط، صدور دستور تعویق لازم است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۹_۲_ نسبت میان مفاد تبصره ۲ با مفاد ماده ۱۱۳ ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۰_ در ماده ۴۲ موضوع اصلاح ماده ۸۰ قانون،

۲۰_۱_ ذیل تبصره ۲، الزام به بیان استدلال‌های فقهی و حقوقی مربوط، مغایر اصل ۳۴ قانون اساسی شناخته شد.

۲۰_۲_ در تبصره ۳، عبارت «تبادل لایحه»، از این جهت که منظور دریافت و وصول لایحه دفاعیه طرف شکایت است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۱_ در ماده ۴۶ موضوع اصلاح ماده ۸۴ قانون،

۲۱_۱_ نسبت میان مفاد تبصره بند ۲ با حق اعتراض رئیس قوه قضائیه مذکور در ماده ۹۴ قانون ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۱_۲_ تبصره بند ۲، از این جهت که آیا شامل مواردی که آرای صادره مبتنی بر نظرات فقهای شورای نگهبان صادر می‌شود نیز خواهد شد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۱_۳_ در بند (ت)، در عبارت «صدور رأی»، از این جهت که منظور رأی به ابطال است یا شامل آراء غیر از ابطال نیز می‌شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۲_ ماده ۴۷ موضوع اصلاح ماده ۸۵ قانون، از این جهت که آیا «تصمیمات موردی» شامل مواردی که در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری است نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۳_ در ماده ۴۸ موضوع اصلاح ماده ۸۷ قانون،

۱_ ۲۳_ بند ۱، از این جهت که در صورتی که طرف شکایت در مهلت مذکور در ماده ۸۳ قانون، اقدام به ارسال پاسخ ننماید، امکان ارسال موضوع برای بررسی در شورای نگهبان وجود دارد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲_ ۲۳_ بند ۱، از این جهت که آیا مهلت‌های ذکر شده در ماده ۸۳، شامل شکایت‌هایی که صرفاً از لحاظ مغایرت با موازین شرعی برای رسیدگی مطرح باشد نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۴_ در ماده ۴۹، منحصر کردن صدور رأی وحدت رویه به علت «استنباط متفاوت از قوانین و مقررات» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۵_ ماده ۵۰ موضوع اصلاح ماده ۹۰ قانون، از این جهت که روشن نیست آیا منظور از لازم‌الاتباع بودن آرای مذکور، لزوم تبعیت هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی از آرای مذکور نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۶_ در ماده ۵۶ موضوع اصلاح ماده ۱۰۳ قانون، منظور از اینکه شعبه رسیدگی‌کننده «می‌تواند» در موارد ذکر شده دستور توقف اجرای حکم را صادر نمایند، از این جهت که عبارت مذکور مفید اختیار است یا در صورت وجود شرایط، صدور دستور توقف لازم است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۷_ در ماده ۶۰ موضوع اصلاح ماده ۱۱۱ قانون، اطلاق حکم مذکور در تبصره، نسبت به مواردی که در زمان مقرر، امکان رفع نقص و تکمیل شکایت وجود ندارد، خلاف شرع شناخته شد.

۲۸_ ماده ۶۱ موضوع اصلاح ماده ۱۱۲ قانون،

۱_ ۲۸_ از این جهت که آیا حذف عبارت «جبران خسارت» به منزله عدم لزوم جبران خسارت است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲_ ۲۸_ اطلاق رسیدگی «خارج از نوبت» به پرونده‌های مذکور، در حالتی که مصادیق اهم لازم‌الرعایه‌ای وجود دارد، خلاف شرع و مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۲۹- ماده ۶۴ موضوع اصلاح ماده ۱۱۸ قانون، از این جهت که حذف تکلیف دستگاه‌های اجرایی به اجرای دستورات دیوان در مقام اجرای حکم، به منزله عدم لزوم اجرای دستورات مذکور است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۰- در ماده ۶۶ موضوع اصلاح ماده ۱۲۰ قانون، حکم مذکور در تبصره در خصوص تکلیف دستگاه‌ها نسبت به دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۳۱- با توجه به نامه‌های شماره ۱۰۲۲۰۹/۰۱۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۴/۱۵ و شماره ۱۰۲۲۵۹/۰۱۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۶ رئیس هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام - که عیناً به پیوست ارسال می‌گردند- در خصوص مغایرت این مصوبه با سیاست‌های کلی نظام، مصوبه در موارد مذکور در نامه‌های این هیأت، مغایر بند ۲ اصل ۱۱۰ قانون اساسی شناخته شد.

تذکرات:

۱- در ماده ۴۰ موضوع اصلاح ماده ۷۲ قانون، عبارت «قرار رد دادخواست» به عبارت «حسب مورد قرار رد دادخواست یا نقض رأی بدوی و قرار رد دادخواست» اصلاح گردد.

۲- در ماده ۴۸ موضوع اصلاح ماده ۸۷ قانون،

۲-۱ در بند ۲ و تبصره ۲ آن، عبارت «نسبت به ابطال مصوبه» به عبارت «بلافاصله نسبت به اعلام بطلان مصوبه» اصلاح گردد.

۲-۲ در بند ۲، عبارت «بعد از اظهارنظر دیوان، موضوع به همراه رأی دیوان و اسناد و مدارک» به عبارت «بعد از اظهارنظر دیوان، موضوع به همراه اسناد و مدارک» اصلاح گردد.

۲-۳ در تبصره ۱، واژه «مقررات» به واژه «مصوبه» و عبارت «گروه یا گروه‌های تخصصی» به عبارت «ساختارهای متناسب» اصلاح گردد.

۳- در ماده ۵۲ موضوع اصلاح ماده ۹۲ قانون، عبارت «حسب مورد» به بعد از عبارت «رعایت مفاد آن» منتقل شود.

سیامک رهپیک

جمهوری اسلامی ایران

مجلس تشخیص مصلحت نظام رئیس

بسمه تعالی

شماره ۱۰۴۲۵۶/۰۱۰۱

تاریخ ۱۴۰۱/۴/۲۶

پوست

حضرت آیت الله جنّتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم؛

پیرو نامه شماره ۱۰۲۲۰۹/۰۱۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۵ به آگاهی می‌رساند؛

با ملاحظه نامه شماره ۱/۲۳۷۴۹ مورخه ۱۳۹۲/۰۶/۳۰ دفتر مقام معظم رهبری. خطاب به مجمع تشخیص مصلحت نظام و با عنایت به استفساریه از محضر ایشان درخصوص مصوبات کمیسیون‌ها و کمیته‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی، اشکال هیأت عالی نظارت به اطلاق خروج مصوبات و تصمیمات شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی از شمول صلاحیت دیوان عدالت اداری، مذکور در بند ۱ نامه فوق‌الاشاره به شرح زیر تبیین و تصریح می‌شود :

«خروج مصوبات و تصمیمات کمیسیون‌ها و کمیته‌های ذیل شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی، از شمول صلاحیت دیوان عدالت اداری به دلیل عدم توجه به الزامات عدالت محوری در قانون، مغایر جزء ۱۰ بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری است.»
بدیهی است، ایراد مطرح در بند ۲ نامه مذکور ناظر به ماده ۴۶ مصوبه مجلس، به قوت خود باقی است.

صادق آملی لاریجانی
رئیس هیأت عالی نظارت

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۱۰۲۲۰۹
تاریخ ثبت:	۱۴۰۱/۴/۲۶
کد پرونده:	
ساعت ورود:	

بِسْمِ تَعَالَى

جمهوری اسلامی ایران

مجلس تشخیص مصلحت نظام
رئیس

شماره ۱۰۲۲۰۹/۰۱۰۱

تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۵

پوست
ب

حضرت آیت... جنتی
دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

در اجرای مقررات نظارت بر حُسن اجرای سیاست‌های کلی نظام و مطابق با ماده ۷ مقررات مذکور، مصوبات هیأت عالی نظارت بر حُسن اجرای سیاست‌های کلی نظام (جلسه مورخ ۱۴۰۱/۴/۱۴) در مورد طرح اصلاح قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب مجلس شورای اسلامی، به شرح ذیل جهت اقدام مقتضی، طبق اصل یکصد و دهم قانون اساسی، ارسال می‌شود:

- ۱- ماده ۱۲ مصوبه به دلیل عدم توجه به الزامات عدالت‌محوری در قانون مغایر جزء ۱۰ بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری است.
- ۲- ماده ۴۶ مصوبه از حیث عدم توجه به آثار اجرای قانون مغایر جزء ۶ بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری است.

جدول تفصیلی مغایرت‌های مصوبه مذکور با سیاست‌های کلی نظام نیز به پیوست ارسال می‌گردد.

صادق آملی لاریجانی
رئیس هیأت عالی نظارت

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۱۰۲۲۰۹/۰۱۰۱
تاریخ ثبت:	۱۴۰۱ / ۴ / ۱۵
ساعت ورود:	کد پرونده:

«باسمه تعالی»

**موارد مغایرت مصوبه مجلس در خصوص «اصلاح قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان
عدالت اداری» با سیاست‌های کلی نظام**

هیات عالی نظارت

چهاردهم تیرماه ۱۴۰۱

توضیح مغایرت	سیاست کلی موضوع مغایرت	متن ماده	ردیف
<p>اطلاق خروج ممویات و تصمیمات شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی از شمول صلاحیت دیوان عدالت اداری متاخر جزء ۱۰ بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری است زیرا ممکن است در قالب این ممویات و تصمیمات حتی از اشخاص تبعیض شده باشد، از این‌رو، اسناد باب شکایت و تقلم‌خواهی از تصمیمات این مراجع با عدالت‌محوری در قوانین ممویات این مورد تأکید در جزء ۱۰ فوق‌الذکر مغایرت دارد.</p>	<p>جزء ۱۰ بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری: رعایت اصول قانون‌گذاری و قانون‌نویسی و تعیین سازوکار برای انطباق لوايح و طرح‌های قانونی با تاکید بر : ... - عدالت محوری در قوانین و اجتناب از تبعیض ناروا ...</p>	<p>ماده ۱۲ - در تبصره ماده (۱۲) قانون عبارت «هیچ‌کس خیرگان و شورای عالی امنیت ملی» به عبارت «هیچ‌کس خیرگان رهبری، شورای عالی امنیت ملی و شورای عالی انقلاب فرهنگی» اصلاح می‌شود و شماره تبصره مذکور به تبصره (۱) اصلاح و متن زیر به‌عنوان تبصره (۲) به ماده مذکور الحاق می‌شود: تبصره ۲- رسیدگی به ممویات شورای عالی فضای مجازی در حوزه تحت صلاحیت این نهاد از شمول حکم این ماده خارج است.</p>	۱
<p>ماده ۴۶ ممویه مجلس با اصلاح ماده ۸۴ قانون، صلاحیت ابطال آیین‌نامه‌ها و سایر نظامات و مقررات دولتی و شهرداری و موسسات عمومی غیر دولتی را از هیات عمومی دیوان منتزع و به هیات‌های تخصصی واگذار کرده و به این ترتیب، اقتان آراء دیوان در این زمینه را کاهش داده است. این در حالی است که ابطال این‌گونه ممویات می‌تواند آثار و تبعات بسیار گسترده‌ای در زمینه اداره کشور داشته باشد. عدم توجه به این آثار در ممویه مجلس آن را در مغایرت با ذیل جزء ۶ بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری قرار می‌دهد.</p>	<p>جزء ۶ بند ۹ سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری: ... - ابتناء بر نظرات کارشناسی و ارزیابی تاثیر اجرای قانون. ...</p>	<p>ماده ۴۶ - ماده ۸۴ قانون و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۸۴ - اتخاذ تصمیم در هیات‌های تخصصی به شرح زیر و با نظر اکثریت اعضای حاضر انجام می‌شود: الف) رسیدگی به درخواست ابطال ممویات موضوع ماده ۱۲ این قانون. ۱- در صورتی که موضوع شکایت را غیر قابل طرح یا خارج از صلاحیت‌های مقرر در ماده ۱۲ این قانون تشخیص دهد، قرار مقتضی صادر می‌نماید. ۲- چنانچه ممویه را به علت مغایرت آن با جهات مذکور در ماده ۱۲ این قانون قابل ابطال تشخیص دهد، حکم به ابطال ممویه و در غیر این صورت حکم به رد شکایت صادر می‌کند. تبصره - آراء صادره از سوی هیات‌های تخصصی ظرف یک ماه از تاریخ صدور توسط رئیس دیوان یا توسط ده نفر از اعضای هیات عمومی قابل اعتراض در هیات عمومی است. ... - هر هیات تخصصی متشکل از حداقل پانزده نفر عضو از میان قضات دیوان می‌پایند که با حضور حداقل دو سوم اعضاء رسمیت می‌یابد و ملاک در صدور رأی نظر اکثریت مطلق اعضاء حاضر در جلسه می‌باشد و عضویت قضات دیوان در هر یک از هیات‌های تخصصی با توجه به تجربه و آشنایی آنها با حوزه تخصصی مربوط انجام می‌شود.</p>	۲